bjednik na PJ slobodnim načinom (1974–80); prvi na prvenstvu Balkana (1975–77); prvi na PE 1977 i 1983 u kategoriji do 74 kg., drugi na PS 1977 (u omladinskoj i seniorskoj konkurenciji); treći na Ol 1980. Anketama Sporta (Beograd) i Sportskih novosti (Zagreb) proglašen za najboljeg sportaša Jugoslavije za 1977.

sekcija, a organizacija udružena u sp. društvo sa ciljem okupljanja članstva. održavanja treninga i organiziranja natjecanja u izabranoj sp. grani. Za razliku od kluba, s. ima obično manji br. članova; b detalj, dio terena označen na geogr. karti koja se koristi u orijentacionom krosu, planinarstvu, alprinizmu itd. Sekcijske karte su u omjeru 1:200 000, 1:100 000, 1:50 000 i 1:25 000.

Sekelj, Tibor (1912), istraživač, publicist, esperantst, muzejski radnik, planinar i svj. putnik, Biovođa ili član 14 velikih ekspedicija. Prvi planinar iz Jugoslavije koji je osvojio vrh visok 7000 m (Aconcagua 1942 i 1944). Napisao: Oluja na Aconcagui, 1955. Nepal otvara vrata. 1959.

sekend, (engl. second bound) -> dvostruka lopta

Seki-Moresawa, Maseko (1943), jap. reprezentativka u stolnom tenisu; na PS osvojila 8 medalja (4 zlatne, 3 srebrne i 1 brončanu).

Sekovanić, Slavoljub-Ferdo (1892—1975), sok. funkcionar, prednjak. Jedan od osnivača Sokolskog društva u Bledu, 1913—14 načelnik Gimna stičkog društva »Dušan Silni« u Čačku. Dobrovoljac u I svj. ratu, nosilac Albanske spomenice. Od 1918 obnavlja i upravlja Sokolskim društvom u Čačku. Poslije Oslobođenja djeluje u Gimnastičkom društvu u Čačku i Gimna stičkom savez u Srbije. Autor sletskih viežbi i akademskih sastava.

seks kontrola, liječnička provjera sportašica za utvrdivanje spola. Prvi puta je izvedena 1966 na PE u atletici, a 1967 je propisana i od ClO za Ol na kojima se od 1968 redovno provodi. S.k. je uvedena i na raznim drugim službenim prvenstvima. Uobičajena metoda kontrole je kromatinski test na temelju razmaza sline iz usta.

sektor za bacanje, iscrtani isječak kruga na atletskom borilištu unutar kojeg padaju bacačke sprave. S.z.b. je iscrtan lukovima koji označuju daljinu izbačaja. Na krajevima sektorskih linija su sektorske oznake, zastavice od metala vel. 20 cm × 40 cm. Kut što ga zatvaraju krakovi s.z.b. je za kuglu, disk i kladivo 45° a za koplje 29°. Hitac pri kojem bacačka sprava padne izvan s.z.b. računa se kao neuspio pokušaj.

sektorski sudac, kajakaštvo, kancistika: osoba zadužena da kontrolira sektor staze koji se sastoji od 3 do 5 slalom vrata.

Sekulić, Branislav Bane (1906–68), nogometni reprezentativac sa 17 nastupa i trener; sudjelovao na PS 1930. Clan SK Jugoslavije (Beograd); niz godina igrao u klubovima Francuske i Švicarske. Trener FK Crvena zvezda (Beograd), FK Vojvodina (Novi Sad), FK Proteter (Zrenjanin), FK Spartak (Subotica) i nekih klubova Belgije, Australije i Švicarske.

Sekulić, Dušan (1930), inž. organizacije rada, društveno-politički i sp. radnik; u mladosti baviose atletikom. Uz brojne funkcije u sportu bio je predsjednik Atletskog saveza Srbije, IO i Skupštine Općinskog SIZ za fizičku kulturu Zvezdara, Atletskog kluba Radnički (Beograd). Atletski je sudac i jedan od organizatora masovnih atletskih natjecanja u Beogradu i SRS. U dva mandata bio je pred-

sjednik Saveza atletskih sudaca Srbije, a u jednom član Predsjedništva SOFK Srbije. Uz brojne nagrade i priznanja dobitnik je Majske nagrade SOFK Srbije (1982).

Sekulić, Milivoj (1893–1941), učitelj jahanja, hipolog; bavio se mačevanjem i tenisom, bio lovac na visoku i nisku divljač; kao član HAŠK natjecao se u lakoj atletici; odličan nogometaš HŠK Concordia. 1924–41 upravitelj Državne pastuharne u Kutjevu, zaslužan za unapređenje konjarstva u Hrvatskoj. Istaknuti natjecatelj na međ. turnirima, nastupao u dvopregu, četveropregu i šesteropregu.

Sekulovski, Gojko (1925), društveno-politički i sp. radnik; nosilac Partizanske spomenice 1941 te drugih odlikovanja. Predsjednik JOK (1973-77).

sekundant, 1 boks: osoba s položením trenerskim ili instruktorskim ispitom, ispitani sudac ili registrirani natjecatelj; mora biti propisno odjeven; za vrijeme odmora dozvoljen mu je pristup u ring, a 5 sek prije početka runde mora napustiti ring i udaljiti se od njega najmanje 1,5 m. S. za vrijeme odmora osvježava boksača, hladeći ga vlažnom spužvom ili ručnikom i savietuje ga za nastavak borbe; ako ocijeni da je to potrebno, može d ati znak za prekid borbe (ubacivanjem ručnika u ring). Uz suglasnost suca u ringu, za vrijeme borbe ili odmora, s. može pozvati dežurnog liječnika radi ukazivanja pomoći njegovom boksaču. Imena s. i njihovih pomočnika unose se u popis prijave ekipe za natjecanje; 2 šah: stručna osoba, dobar poznavalac šah, teorije koji prati igrača na nekom važnom natiecanju: njegov je zadatak da pomaže igraču u pripremanju za svaku pojedinu partiju i pri analizi event, prekinutih partija. Selec, Dobrivoje (1942), tehničar; rukometni reprezentativac sa 22 nastupa, član RK Crvena zvezda (Beograd), RK Medveščak (Zagreb i RK Borac (Banja Luka), zaslužni sportaš Jugoslavije. Na OI 1972 član ekipe koja je osvojila zlatnu medalju.

selekcija, naziv za izabranu grupu perspektivnih sportaša (npr. pionirska s.); ponekad naziv za ekipu odabranu iz više klubova, saveza i sl. (gradska s., nac. s. i sl.) za neki sp. susret.

selektor, naziv za sp. stručnjaka ovlaštenog da izabire, postavlja i vodi ekipu sastavljenu od pojedinaca iz raznih klubova ili saveza (reprezentacija grada, države, kontinenta i dr.)

selenit, naziv za mladog člana Zrakoplovnog saveza Jugoslavije. S. djeluju u klubovima i sekcijama gdje se najčešće bave modelarstvom i raketarstvom. Selenitski pokret organiziran je na inicijativu Zrakoplovnog saveza Jugoslavije 1955 u cilju propagande i omasovljenja zrakoplovnog sporta.

Selesković, Salih — Sele (1923), profesor tjel, odgoja: član Atletskog kluba Željezničar (Sarajevo) i Atletskog kluba Sloboda (Tuzla); član Košarkaškog kluba Jedinstvo (Tuzla). Bio je trener atletske reprezentacije BiH i AK Željezničar (1948–49), AK Sloboda (1948–57) te Košarkaškog i Rukometnog kluba Jedinstvo (1949–56). Predsjednik je Stručne komisije i član Predsjedništva SOFK općine Tuzla. Dobitnik Majske nagrade SOFK BiH (1966).

Seleš, Željko (1929), profesor tjel. odgoja u Bjelovaru; rukometni trener. Pod njegovim vodstvom ORK Partizan (Bjelovar) osvojio je 7 puta PJ (1958, 1961, 1967-68, 1970-72), 2 puta Kup Jugoslavije (1959-60), Evropski kup nac. prvaka (1972) i 2 puta drugo mjesto u istom natjecanju (1962, 1973). Dobitnik Majske nagrade Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu (1968) i Trofeja SFK Hrvatske (1983).

SEMAFOR

Selimović-Tanjević, Jasna (1948), košarkaška reprezentativka sa 90 nastupa, zaslužna sportašica Jugoslavije, članica AKK Mlada Bosna (Sarajevo). Nastupila u ekipi koja je na PE 1966 osvojila VI mjesto i 1968 drugo.

Seliškar, Albin (1906-73), univ. profesor Medicinskog fakulteta u Ljubljani, hidrobiolog; 1928 uređuje spiljski labarotorij u Podpeškoj jami, a 1950-60 upravitelj je Speleološkog laboratorija u Postojnskoj jami i aktivan istraživać podzemnih vodenih sistema ponornice Pivke.

seljak, kuglanje: naziv za čunjeve na pozicijama ćunjskog polja br. 4 i 6; ugaoni lijevi i desni čunj.

Seljan, Mirko (1871–1913), geometar; atletičar, istraživač i putopisac. God. 1898 u Petrogradu pobjeđuje u trčanju na 12 vrsta (12810,6 m) u vremenu od 60 min. Od 13. VII do 10. XII 1898 propješačio od Petrograda do Pariza (1760 km), pa je tom prilikom proglašen za svj. prvaka u brzom i ustrajnom hodanju. Zajedno s bratom Stevom polazi 1899 na put oko svijeta. Za boravka u Etiopiji provodi geomorfološka, klimatološka ietnografska istraživanja. God. 1903 istražuje uJuž. Americi slapove Sete Quedas (Guayra), tok rijeke Aguapei i ležišta salitre u Čileu, Poginuo u džungli Perua pod nepoznatim okolnostima.

semafor (grč.), elektronski ili mehanički uredaj na stadionima ili u sp. dvoranama, na kojemu se objavljuju rezultati i druge informacije. Elektronski s. je ploča na kojoj se nalazi mnogo žarulja ili drugih svijetlećih tijela, raspoređenih u pravokutnoj mreži (rasteru). Paljenjem kombinacija pojedinih žarulia na s. se mogu prikazati slova, brojke i drugi znakovi. Veličina uredaja ovisi o veličini borilišta i gledališta. Obično se koriste slova, odn, brojke u vis. od 70, 140, 220 ili 370 mm; njihovo raspoznavanje moguće je s udalienosti od 30, 60, 100, odn. 200 m. Suvremenim s. upravlja se programirano električnim putem, a povezani su s elektroničkim računalom za pračenje i obradu rezultata. Postoje elektronski i mehanički s. namijenjeni odredenoj sp. grani (npr. košarka, hokej na ledu, kuglanje, atletika, tenis, stolni tenis i dr.) i s. općeg tipa, na kojem se mogu objavljivati nairazličiti ie informacije.

Semenova, Julijana Larionova (1952), sovj. reprezentativka u košarci, zaslužna majstorica sporta, članica TTT Dugava (Riga), jedna od najviših igraćica na svijetu (210 cm). Od 1968 nastupa u ekipi SSSR koja je osvojila prva mjesta na Ol 1976 i 1980, na PS 1971, 1975, 1979 i 1983, na PE 1968, 1970, 1972. 1974, 1976, 1978, 1980, 1982 i 1983. S klubom je osvojila Kup evr. prvakinja 1978–75, 1977, 1981–82 i prvenstvo SSSR 1968–73, 1977, 1981–82.

semete (jap.), karate: natjecatelj kojem je napad prekinut blokadom i na kome se nakon toga izvodi protunapad. S. je i naziv za jednog od boraca pri demonstraciji tehnike karatea.